

השבוע בתנועה הקיבוצית

תאריך: 06/11/2015

כנס הנהגות הקיבוצים: העתיד הקואופרטיבי של הקיבוץ המתחדש

בכנס הנהגות הקיבוצית, שהתקיים השבוע בקיבוץ מעלה החמישה, השתתפו 500 ממלאי התפקידים- כיושבי ראש ההנהלות, מזכירי הקיבוצים ומנהלי התאגידים- מ-200 קיבוצים מכל קצות הארץ. בנוסף אליהם נטלו חלק במושבים ובקבוצות הדיון גם בכירי התעשייה והתאגידים הכלכליים הקיבוצים. בכנס דנו המשתתפים בדמותו העכשווית, ובהגדרתו של הקיבוץ- אשר שרד את המשבר הגדול, הדמוגרפי והכלכלי- וכיצד יתנהל בעתיד. בין שאר נושאי הדיון בכנס: ברית חדשה בין הקיבוצים והפריפריה החברתית? זכותנו על הקרקע, והזיקה בין בנייה לצמיחה דמוגרפית סביב הקפאת הבנייה; חשיבות תכנון החקלאות ליציבות בטחון המזון, והורדת יוקר המחיה; בין תושב לחבר ומה שביניהם, ואיזה סטאטוס יעדיף הקיבוץ למצטרפים החדשים? יזמות ודרכים להגדלת מגוון העסקים בקיבוץ; ערבות הדדית- אחריות הקיבוץ ומידת הערבות ההדדית בין החברים בנושאי בריאות, ופנסיה; המרחב- כיצד מתכננים מרחב ציבורי "כבית" לקהילה? חשמל בקיבוץ- אתגרים והזדמנויות למחלק העצמאי ועוד. אורחת כבוד בכנס הייתה פאולין גרין, נשיאת התנועה הקואופרטיבית הבין לאומית. הכנס נפתח בברכת משה דדון, ראש המועצה האזורית מטה יהודה שבתחומה התארח הכנס, וכן של ראשי התנועות המיישבות הנוספות- מאיר צור, מזכ"ל תנועת המושבים, ונחמיה רפל, מזכ"ל הקיבוץ הדתי.

ראשון הדוברים היה שר הביטחון, משה (בוגי) שביקש בדבריו לחזק את הפעילות הערכית- ציונית של הקיבוצים ולסקור את המצב הביטחוני במזרח-התיכון. בין השאר התייחס יעלון לתקיפות ישראל בסוריה ולבנון: "מי שחוצה את הקווים האדומים יחטוף, איננו סבלניים להעברת נשק כימי לארגוני טרור". לקריאת הדיווח המלא לדבריו של יעלון לחצו [כאן](#). סופו של היום הוקדש לנושא הגידול הטבעי בקיבוצים כאשר עדיאל שומרון, ממלא מקום מנהל רמ"י שטח את חזונו לטיפול בבעיית הדיור בישראל, והציג את פעילות רמ"י לגבי מצוקת הבניה בקיבוצים. בין השאר אמר עדיאל כי: "הגענו

לשעת האמת. הקיבוצים הם חלק מהפתרון לבעיית הדיור בארץ אך מאידך, כל קיבוץ צריך להגיע להחלטה לגבי זהותו ומכאן אפשרויות הבניה בו. יצרנו הסדר ביניים ואם אכהן בתפקידי אאריך את תקופת הסדר הביניים גם עד 2017". לקריאת מלאו דבריו של עדיאל, לחצו כאן.

את היום השני פתח שר הבינוי יואב גלנט שהציג את פעילות משרדו בנוגע למצוקת הבניה בפריפריה, ובין השאר העלה רעיון להקמת עיר חדשה בין עפולה למגדל העמק, כפתרון מוצלח למצוקת הדיור בצפון. דבריו כללו התייחסות לקיבוצים: "בנושא הקיבוצים יש לי עניין מובהק לפעול כך שהקיבוצים, בעיקר בפריפריה, יהיו חזקים יותר וגדולים יותר". לדבריו המלאים של גלנט לחצו כאן.

בהמשך היום השני לכנס דיבר שר החקלאות, אורי אריאל, שפתח בהתייחסות אקטואלית בנוגע לטיפול בחתולי הרחוב כשקבע: "נא להכניס את הוויזות של החתולים לארנקים- אנחנו ללא מטיסים אותם. לא על חשבונכם ולא על חשבוננו." השר אריאל היה כן כשהודה כי תכניות לפתרון משבר הדיור בקיבוצים שיזם בתפקידו הקודם, לא קודמו כהלכה. לקריאת מלאו דבריו לחצו כאן.

היום השלישי נפתח עם שרת המשפטים, איילת שקד, שדבריה כללו התייחסות לשיח האלים שהשתרש לאחרונה, והתפקיד שממלאות הרשתות החברתיות בליבי היצרים. השרה גם לא חסכה את שבטה מאלו שיצאו בהתקפות כנגד החטיבה להתיישבות. לדיווח המלא על דברי השרה לחצו כאן. צהרי אותו יום הפגישו את משתתפי הכנס עם יו"ר האופוזיציה, ח"כ יצחק (בוזי) הרצוג, שפתח בהתייחסות חריפה כנגד מינוי ראש מערך ההסברה החדש. בהמשך התייחס ישירות לתפקידם של הקיבוציים בחברה כשקבע: "יש אצלכם בקיבוצים עודף אחריות שטבוע בגנים. התנועה הקיבוצית ידעה מתי להניף עלה של זית ומתי ללכת עם החרב". לקריאת מלאו דבריו לחצו כאן. הכנס ננעל בהרצאתו של הסופר עמוס עוז, שביקש לחלוק שאר רוח לגבי החברה הישראלית, סכסוך הדמים עם שכנינו הערבים, ומקומו של הקיבוץ בשיח הציבור. לקריאת דבריו של עוז לחצו כאן.

נשיאת התנועה הקואופרטיבית הבינלאומית: "למרות הקשיים אנו רואים פריחה מחודשת של התנועה הקיבוצית בישראל, שהינה גורם משמעותי בתנועה הקואופרטיבית

העולמית מזה 100 שנה."

"מאז ומתמיד הייתם חלק מאוד מיוחד בתנועה הקואופרטיבית העולמית", אמרה פאולין גרין נשיאת התנועה הקואופרטיבית הבינלאומית "ICA, מה שמאחד אותנו יחד הם העקרונות המשותפים- רוח

התנדבותית, חברות דמוקרטית, סולידריות כלכלית, חינוך ערכי ושיתוף פעולה בין קואופרטיבים שונים. פאולין גרין הוזמנה כאורחת הכבוד לכנס הנהגות הקיבוצים מתוך רצון להציג את השיטה הקואופרטיבית ומעלותיה עבור קיבוצי התנועה. בדבריה בכנס היא ביקשה להציג את חזונה הקואופרטיבי עבור החברה בישראל, כחלופה מועדפת לשיטה הכלכלית הנהוגה היום והיוצרת פערי עושר-עוני, בלתי סבירים. היא הדגישה המיוחד את ההכרה בשיח הפנים קיבוצי, מתוך הבנה "שהקיבוץ המתחדש" הינו חלק ממערכת גדולה מצליחה הפועלת בכלכלה העולמית, על פי עקרונות מוכרים ולגיטימיים.

לקריאת מלוא דבריה בכנס, לחצו כאן

מזכ"ל התנועה הקיבוצית: "מקור כוחה הכלכלי-חברתי של התנועה הקיבוצית מצוי

בשיטה הקואופרטיבית. היא זו שמייחדת אותנו כל כך משאר החברה"

מזכ"ל התנועה הקיבוצית, ניר מאיר, פתח את כנס הנהגות הקיבוצים בדברים נוקבים על מיקומו ודמות של הקיבוץ והיכן הוא צריך להיות ממוקם בשנים הבאות. פרק מיוחד מדבריו הוקדש לנושא הקואופרציה מתוך רצון להתחיל בתהליך של הכרה והגדרת התנועה הקיבוצית כתנועה קואופרטיבית, אותה מערכת עולמית מוצלחת, שתהווה הגדרה עצמית מדויקת ותשפר את השיח הפנים קיבוצי ואת השיח אל מול מקבלי ההחלטות, ואף תאפשר להציב לציבור בישראל אלטרנטיבה לניהול כלכלי צודק. לקריאת מלוא דבריו לחצו כאן.

מזכ"ל התנועה הקיבוצית נאם גם בסוף הכנס והציג תמונת ראי מדויקת המשקפת את מצבה הכלכלי, דמוגרפי וחברתי של התנועה הקיבוצית. ניר מאיר התייחס בדבריו גם לעדכון מתוך המו"מ בין הגורמים הבכירים בהתאחדות חקלאי ישראל לבין אנשי אגף התקצבים במשרד האוצר בנוגע לרפורמה בענף הפטם, ואת הכיוון המסתמן לפתרון המחלוקת. לדבריו בנושא לחצו כאן.

סיום דבריו לוו בסרטון תדמית מיוחד שהופק במיוחד עבור הכנס. מוזמנים לצפות בסרטון בלחיצה כאן.

רשת הגן הקיבוצי מצטרפת לצוותי ההיגוי של השדולה לגיל הרך

שבוע שעבר נפגשו ד"ר גבי אסם, מנהלת אגף החינוך בתק"צ, וחלי זלינגר, מנהלת מדור הגיל הרך, עם ח"כ הפרופ' טרכטנברג, בנושא הצעת החוק שהוא מקדם (יחד עם ח"כ אלאוף, ולוי-אבקסיס), בדבר הקמת רשות לגיל הרך. הצעת החוק מגיעה בעקבות פעילות השדולה למען הגיל הרך שח"כ טרכטנברג ולוי-אבקסיס עומדים בראשה, והיא מבקשת לבסס רשות שתהווה גוף שמתווה מדיניות רב-מערכתית שמציבה את הילד במרכז. כלומר, גוף לתכלול ותיאום בין משרד הרווחה, הבריאות והרשויות המקומיות, ושחקנים נוספים בתחום. בסופו של התהליך תוקם רשות שתהיה תחת שר החינוך, ותעסוק בהתוויית מדיניות ארוכת טווח, וביצירת סדרי-עדיפויות לשיפור טיפול המדינה בילדים מלידה ועד הכניסה לבית הספר. הפגישה עמדה בציפיות מנהלות מחלקת החינוך בתנועה והולידה את צירופה של רשת "הגן הקיבוצי", לצוותי ההיגוי של השדולה לגיל הרך, דבר שיאפשר באופן בלתי אמצעי, להביא את מערכי החינוך הקיבוצי, לשולחן מקבלי ההחלטות. ההצטרפות לצוות ההיגוי של השדולה מגיעה גם כנגזרת לתוכנית העבודה המבקשת לשמר את ייחודיות החינוך הקיבוצי, מחד, ולהתפתח ולהשתלב, מאידך.

מתחברים לעבר ופועלים למען העתיד

למעלה מ-140 חניכים, מדריכים, מורים ואורחים השתתפו (בתחילת השבוע) בסמינר השנתי של תכנית תל"מ. האירוע שהתקיים בגבעת חביבה, נפתח בדברי ברכה של ד"ר גבי אסם, מנהלת אגף החינוך והמשימות שמתוכו פועלת תכנית תל"מ, ויניב שגיא, מנהל גבעת חביבה. אחריהם עלה לברך דוד יאסו, מנהל האגף לקליטת עולי אתיופיה במשרד הקליטה. איציק שפרן, מנהל תכנית תל"מ ביקש לציין בדבריו כי "השנה היא שנת שיא במספר החניכים בתכנית, בהיקף פעילותה ובשיתופי הפעולה עם גורמים אחרים הפועלים בקרב בני העדה האתיופית". מנגד הביע תמיהה על הקיצוץ התקציבי המתוכנן שיוזם משרד הכלכלה, דבר המעמיד קושי בעתידה של התכנית. את דבריו סיים שפרן בהסתכלות קדימה: "יחד עם הקשיים, צוות תכנית תל"מ, נחוש וערוך להרחיב את התכנית ולהעמיק את תכניה לטובת בני ובנות העדה האתיופית." את סדנאות השיח בנושא "מתחברים אל העבר וחולמים את העתיד" הנחו מנחי תכנית "דרך הכפר" וצעירים בני העדה שכבר "מגשימים את חלומם" ומעידים על דרכם להצלחה. דיון זה נעשה במסגרת פאנל שהנחתה יעל בזנר-ברגיל, המנהלת הפדגוגית של תל"מ. הכיבוד באירוע הורכב והוגש על טהרת מטעמיה המסורתיים של העדה. משתתפי הסמינר סיכמו בסיפוק את המפגש המרגש, וחיזקו את מחויבותם לתכנית.

נזקי מזג האוויר בחקלאות

בדיונים המתקיימים לאחרונה בין החקלאים לגורמי הממשל, נאלצים החקלאים לא פעם להסביר למקבלי ההחלטות את מידת המסוכנות וממד חוסר הוודאות שיש בניהול משקים חקלאים. מזג האוויר של השבועיים האחרונים משקף זאת בצורה כואבת. לפני שבוע דווח על הפגיעה הנרחבת בגידולי נשירים ובמטעים של קיבוצי השרון. עוד קורבן למזג האוויר בשבוע שעבר הוא קיבוץ גלגל שבבקעת הירדן (בתמונה). חצי שעה של גשם ושעה של שיטפון, הביאו להשבתה מוחלטת של בית האריזה המשוכלל שבקיבוץ שבמשך שלושה ימים לא תפקד. בנוסף נרשם נזק ברפת, ובכרם של הקיבוץ, וכן נהרסו דרכים וגדרות. הנזק בגדרות הוא לא ממוקד מכיוון שהקיבוץ גם נתון למכת גניבות ועד שיתוקנו הגדרות הקיבוץ חשוף לנזק נוסף. סה"כ מעריכים חברי הקיבוץ שהנזק ייאמד בכ-2.5 מיליון שקל (כאמור, מחצי שעת גשם!). אם זה לא מספיק הרי שבשבוע הנוכחי היינו עדים למזג אוויר סוער בקיבוצי צפון רמת הגולן, שהשפיע על זן התפוח- "פינקלידי". זהו הזן האחרון שעדיין על העצים והקטיפי עבורו היה אמור להתחיל ביום ראשון הקרוב. במקום זה התמודדו הקיבוצים עם משבי רוח עזים שהביאו לנפילתם של כ-30% מהפירות לקרקע והפיכתם ללא סחירים לשיווק. הערכה היא שמזג האוויר השבוע הוביל לפגיעה במשקי צפון רמת הגולן בסדר גודל של 750 טון פרי שנהרסו.

לזכר רבין

לפני שבוע לקחה התנועה הקיבוצית חלק בעצרת המרכזית לזכרו של רה"מ יצחק רבין, זאת בהמשך לקריאת מזכירות התנועה לכל החברות וחברי הקיבוצים לבוא וליטול חלק באירוע חשוב זה. פעילי התנועה מעידים על עצרת מרגשת, שבה נוצר חיבור יוצא דופן של כל תנועות הנוער, המשמיעות קול אחד למען הדמוקרטיה הישראלית. הייתה זו עצרת שביקשה לצאת בחריפות כנגד האלימות והשיח האלים בחברה הישראלית. מוטיב מרכזי שעליו הסכימו כל משתתפי העצרת היה התבצרות כנגד כל ניסיון לפגיעה ביסודות הדמוקרטיה הישראלית. פיגועי הטרור, והאירועים הקשים לאחרונה, אף

מדגישים ביתר שאת את הצורך המיידני לבדוד ולהוקיע את אלה אשר מנסים לפורר את המרקם העדין של החברה הישראלית. זכרו של רבין לא נפקד גם מכנס הנהגות הקיבוצים השבוע, כאשר יומו השני של הכנס, שצוין בדיוק בתאריך ה-4.11, נפתח בטקס מרשים לזכרו. הטקס כלל את דבריו של ח"כ איתן ברושי שביקש לחלוק את חוויותיו מרבין מאז פעל לצידו כיועץ ועד ימיו האחרונים. האירוע המרגש לווה ע"י הזמרת ליטל טרבלסי, שריגשה את הנוכחים בשירה מצמררת.

מספר אירועים מעניינים בקרוב

- **קונצרט המאה**- תזמורת נתניה הקאמרית הקיבוצית בקונצרט ייחודי בו היצירות המבוצעות מסמלות, כל אחת בדרכה, תקופה בחיי האנושות. סדרת הקונצרטים תתקיים בכמה מקומות בין התאריכים: 14 עד 19 לנובמבר. מוזמנים להתעדכן. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **נשים מצדיעות לצדי צרפתי**- מופע מחווה לצדי צרפתי ב- 15.11 בצוותא. עם ירדנה ארזי, קורין אלאל, מיקי קם, שלומית אהרון, מיי פיינגולד ועוד. קוד 2015 לכרטיסים מוזלים בקופות ובאתר: לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **מפגשי קולטורה**- מכון שיטים פרסם את לוח פגישות לימוד שמוביל המכון במטרה להרחיב את הידע ליצירה וחידוש כל חג. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **הצגת מדד יחסי ערבים-יהודים בישראל 2015**, יתקיים בגבעת חביבה ב- 23.11. הכנס נערך ע"י פרופ' סמי סמוחה ובודק את עמדות האזרחים הערבים והיהודים אלה כלפי אלה וכלפי המדינה. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).

שבילים לחינוך

"שבילים" - ארגון החינוך החברתי-קהילתי של התנועה הקיבוצית, פותח שני קורסים בשיתוף עם "קרן ברל כצנלסון". האחד - קורס למנהלי חינוך, והשני - למדריכים ותיקים. הקורסים ינועו על שני צירים: החברה הישראלית ומערכת החינוך הקיבוצית, במטרה למצב את מנהלי החינוך ואת המדריכים כאנשי מקצוע וכמנהיגים בקיבוציהם. הקורסים יתקיימו החל ממחצית נובמבר, אחת לחודש, ב"בית ברל". לפרטים נוספים יש לפנות אל עוזי לוננבר, uzil@tkz.co.il. "כזה ראה וחדש"- יהדות כתרבות בקהילה הקיבוצית. ארגון "שבילים" פרסם השבוע קול קורא להגשת מועמדות לתכנית המתמקדת בשבת, חגים ושנת מצוות ומציעה לקיבוצים שייבחרו אליה ליווי, תמיכה ומשאבים משמעותיים ליצירת תכנית ייחודית, המותאמת לקיבוץ ולצרכיו. לפרטים והרשמה ניתן למצוא באתר הקיבוצים או לשלוח התעניינות לעילם בר-לב, רכז התכנית למייל:

Eylam@tkz.co.il